

Elektronisk delgivning

Beslut om skydds jakt efter varg

Beslut

Länstyrelsen beslutar med stöd av 23 a och b § jaktförordning (1987:905) att ge tillstånd till skydds jakt efter en (1) varg i Korskrogen, Ljusdals kommun, inom det område som avgränsas på kartan i bilaga 2 till detta beslut.

Länstyrelsen beslutar med stöd av 15 § jaktförordningen att alla typer av belysning får användas för att underlätta skyddsjakten.

Länstyrelsen beslutar med stöd av 21 § jaktförordningen att skyddsjakten får bedrivas från motordrivet fordon.

Länstyrelsen medger att skyddsjakten får ske hela dygnet med stöd av 9 § jaktförordningen.

Länstyrelsen beslutar med stöd av 24 d § andra stycket jaktförordningen att jakten får ske på annans jaktområde.

Vidare beslutar länsstyrelsen med stöd av 59 § jaktförordningen att beslutet gäller omedelbart utan hinder av att det överklagas.

Villkor

1. En (1) varg får fällas.
2. Skyddsjakten är tillåten från och med beslutsdatum till och med den 15 november.
3. Skyddsjakten får endast bedrivas inom område som avgränsas på kartan i bilaga 2.
4. Skyddsjakten ska riktas in mot en individ i nära anslutning till de samhällen som innefattas av kartan i bilaga 2.
5. I syfte att fälla rätt individ får jakt endast bedrivas efter ensam individ.
6. Länstyrelsen eller av länsstyrelsen utsedda personer får utföra jakten med stöd av detta beslut.
7. Länstyrelsen avlyser jakten om tilldelad varg fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut. Om eftersök visar att det påskjutna djuret

är oskadat beslutar länsstyrelsen huruvida fortsatt jakt ska ske inom återstående tid som omfattas av beslutet.

8. Fälld varg besiktigas av länsstyrelsens besiktningspersonal. Besiktningen dokumenteras på särskilt anvisad blankett. Flådd helkropp samt referensprov i form av hudbit tas omhand av länsstyrelsen och skickas till Statens veterinärmedicinska anstalt. Skinnet ska chipmärkas av länsstyrelsen och tillfaller därefter jakträttshavaren. Jakträttshavaren ska erhålla kopia av besiktningsprotokollet.
9. Efter avslutad skydds jakt, oavsett utfall, ska sökanden inkomma till länsstyrelsen med en kortfattad redogörelse för hur jakten bedrivits. Om djuret fällt ska koordinater för skottplats inkluderas. Redogörelsen ska ha inkommit senast **två veckor** efter att jakten har avslutats.

Beskrivning av ärendet

Den 30 augusti och den 7 september 2021 inkom två oberoende ansökningar om skydds jakt efter en till två vargar i området kring Kors Krogen. Sökanden anger att ett område, innefattandes bland annat Norra och Södra Veckebo, Näsberg, Hyttebo och Kölbo, kontinuerligt besökts av varg sedan i mitten av januari, varav besöken intensifierats de senaste månaderna. Sökanden menar att vargen har ett onormalt beteende då den upplevs orädd och oskygg i samband med att den rör sig inne på gårdar i området. Sökanden anger att det försvunnit uppemot 10-15 katter i området och att vargens närvaro orsakar stor oro bland barnfamiljer och djurägare.

Till en av ansökningarna har ett antal redogörelser bifogats från boenden i området där de bland annat uttrycker en stor oro över vargens närvaro. Redogörelserna vittnar om stress och svårigheter att sova om nätterna kopplat till oro över att tamdjur ska försvinna, oro över att låta barnen leka fritt i närområdet samt beskrivningar av hur tamdjuren upplevs oroliga och vaksamma.

Boenden har tillsammans sammanställt de gånger de observerat varg i området i en av ansökningarna. Boenden har därefter kontinuerligt inkommit med kompletteringar som påvisar att beteendet fortsätter. Nedan följer de synobservationer som sökanden tillsammans med boende rapporterat till länsstyrelsen:

- 16 januari Tjärnvallsvägen
- 25 mars Svedja
- 18 maj Långberget/Bleka
 - Observatören möter varg när han arbetar med inventering
- 20 maj Norra Veckebo
 - Mellan Byströms lantbruk och "Bränna"
- 25 maj Svedja

- 16 juli Veckebo/Bleka
 - Bild finns
- 27 juli, natt. Näsberg
 - Bild finns på viltkamera
- 27 juli Pellbacken/Färila
- 27 juli Hyttebo
 - Observerades på åkern
- 28 juli Veckebo/Bleka
 - Bild från kamera som är belägen strax utanför byn
- 3 augusti Veckebo/Bleka
 - Bild från kamera som är belägen strax utanför byn
- 4 augusti Södra Veckebo
 - På vägen vid Bränna, bild finns
- 11 augusti Södra Veckebo
- 18 augusti Södra Veckebo
 - Bakom stallet på gården "Huldas"/Janavägen. En katt saknas där sedan tidigare
- 19 augusti, morgon. Hyttebo, vid Illvadtäkten
 - Mellan gården "Daniels" och Illvad. Riktning Hyttebokölen.
- 20 augusti, eftermiddagen. Norra Veckebo
 - Bakom Byströms lantbruk, Rambergsvägen
- 21 augusti Södra Veckebo
 - Jägare på väg till björnjakt observerar vargen från bilen när han åker genom byn
- 24 augusti, 08.50. Töven
 - Bild finns
- 25 augusti, Runt 04. Vekänget
 - Film från övervakningskamera på gården. Djur finns på gården.
- 27 augusti, morgon. Pellbacken/Färila
- 28 augusti Norra Veckebo
- 2 september, morgon
 - Lars-Månsvägen, Hyttebo. En efterlysning av försvunnen katt finns sedan tidigare i området
- 2 september, ca 22. Hyttebovägen
- 14 september, morgon. Lars-Månsvägen, sedan Hyttebovägen
- 17 september, 20.45. Efter bron i Snasbäcken efter Hyttebovägen
- 21 september, kväll. Uravägen, Hyttebo
 - En person upptäckte vargen från bil, blinkade med helljuset och stannade bilen. Gick ut för att försöka skrämja iväg den från vägen men vargen reagerade knappt. Först efter att en annan person dök upp med egen bil förflyttade vargen sig till skogskanten. Den andra personen försökte med hjälp av skrik samt ljus från mobilen skrämja iväg vargen ytterligare. Personen har även gått efter vargen för att ytterligare

skrämma, varav den sakta gått fram för att ibland stanna till och titta på människorna. Totalt fyra personer befann sig i situationen och vargen var som närmast 15 meter från människorna.

- 24 september Åbo/Stocksbo
 - Bifogat bild av en död katt med ett hål i huvudet. Upplevelsen från rapportören är att ett större djur orsakat hålet. Resterna av katten hittades några meter från gårdarna i Åbo, inte långt från pellbacken och Lars-Månsvägen.
- 2 oktober Näsberg
 - Spårobservation. Det rapporteras även om fler försvunna katter i det aktuella området.
- 8 oktober Näsberg
 - En hund blir attackerad av varg i samband med rävjakt, söder om Näsberg och som ligger i nära anslutning till det område där vargen rört sig frekvent. Hundägaren avlossar, i ett försök att freda sin hund, hagelskott mot vargen. Länsstyrelsen har samlat in DNA-prover i form av blod och saliv
- 11 oktober Skara, Näsberg
 - Ett par eldar och småpratar när en varg kliver fram från en grantätning 18 meter bort. De försöker skrämma genom rop och skrik. Paret upplever inte att vargen blir skrämmd men den avlägsnar sig efter ett tag
- 15 oktober Veckebo
 - Vargen dök upp i samband med älgjakt. Rörde sig på ett avstånd av 15 meter från en av skyttarna.
- 18 oktober Näsberg
 - Observerades i centrala Näsberg

Länsstyrelsen har utöver dessa rapporter fått ta del av två filmer från övervakningskameror som visar en varg som rör sig mellan husen inne på gårdsplaner.

Motivering till beslutet

Vid prövning av om skydds jakt ska beviljas gör länsstyrelsen en samlad bedömning i varje enskilt fall. Bedömningen görs utifrån eventuella skadors omfattning, under hur lång tidsperiod som dessa skett, om skadeförebyggande åtgärder vidtagits och vilka möjligheter som finns till att förebygga skada samt vilken möjlighet det finns till annan lämplig lösning utöver skydds jakt.

Länsstyrelsen beaktar även vargstammens utveckling i länet samt de berörda vargarnas genetiska status. Vidare bedömer länsstyrelsen om det går att identifiera individer som är speciellt skadegörande eller orsakar allvarliga olägenheter.

Definitionen¹ av en problemvarg är en individ som har förändrat sitt beteende på ett sådant sätt att den kan förväntas uppvisa ett oönskat beteende nära hus eller människor i större utsträckning än en annan genomsnittlig varg skulle göra. Om en varg under flera månader rör sig nära människor och/eller bebyggelse så kan det förväntas att vargen vänjer sig vid människan till en viss grad och därmed inte viker av i samma utsträckning när människor närmar sig. Vargar som vant sig till människan på detta vis kan i trängda situationer uppvisa ett aggressivt beteende och därmed utgöra en potentiell fara. För att undvika en sådan situation bör tillvänjning av varg förebyggas i ett tidigt skede.

Viltskadecenter har vidare gjort en bedömning vid vilken omfattning åtgärder krävs och hur dessa ska se ut. Enligt denna bedömning finns en ökad risk för allvarlig skada om en eller flera vargar vid upprepade tillfällen och under en längre tid har rapporterats vistas inom 30 meter från en eller flera människor i dagsljus eller mörker. I det aktuella fallet har vargen rört sig i samhället under flera månader, där besöken blir alltmer frekventa allteftersom tiden gått. Sökanden anger att det saknas ett stort antal katter i området, det finns också dokumenterat döda katter med tecken på att de blivit tagna av ett större djur. Utöver eventuell skadebild kopplat till försvunna katter så har alltså vargen rört sig på gårdsplaner, i närheten av gårdar och inne i samhällen. Den 8 oktober angreps även en hund i nära anslutning till området där vargen rört sig mest frekvent.

Ingen annan lämplig lösning

För att ett beslut om skydds jakt ska vara aktuellt så ska det bland annat inte finns några andra lämpliga lösningar på situationen som uppstått. När det kommer till vargar med oönskat beteende tittar länsstyrelsen i första hand på om det är något som lockar in rovdjuret i samhället och på så sätt utgör anledning till att det uppehåller sig där en längre tid. I detta fall så har det inte framkommit att vargen lockats in av något annat än möjligen katterna som försvunnit.

Vidare tittar länsstyrelsen på möjligheterna att utföra skrämnel för att hindra vargen i sitt rörelsemönster samt i försök att återskapa rovdjurets naturliga skygghet för människan. Skrämnel som syftar till att avskräcka djur från att besöka en viss plats eller uppvisa ett oönskat beteende har provats på flera olika arter, generellt tycks denna typ av skrämnel vara mindre effektiv på rovdjur än på annat vilt¹. Metoder som testats i syfte att korrigera oönskat beteende hos varg är olika typer av projektiler som orsakar djuret smärta (till exempel gummikulor) och pyroteknik med höga smällar och skarpa ljus som briserar nära djuret. Viltskadecenter har sammanställt en tabell¹ innefattande skrämnelåtgärder riktade mot varg där det framgick att

¹ Nära vargar – Rekommendationer för hantering av situationer med vargar nära bostadshus eller människor. Rapport från Viltskadecenter, SLU 2016-4

sannolikheten att skrämselfåglarna skulle resultera i en bestående beteendeförändring är relativt liten. Förklaringen ligger i hur väl det går att koppla den obehagliga skrämselfågeln till det beteende som man vill korrigera hos vargen. Liknande scenario går att hitta i träning av hund i de fall där bestraffning används för att förändra hundars beteende. Det krävs ofta fler än ett bestraffningstillfälle och ju svårare det är att rent praktiskt få till tajming och precision, desto längre tid krävs för att hunden ska förstå kopplingen mellan beteende och bestraffning. När det kommer till vargar så är det dessutom omöjligt att styra miljön där beteendet sker vilket innebär att varje gång en varg närmar sig en människa eller ett bostadshus och den inte blir bestraffad eller hittar något ätbart avfall späds effekten av bestraffningen ut och det oönskade beteendet förstärks.

I det aktuella fallet har vargen rört sig i det aktuella området under en lång tid. Boenden i de olika byarna har försökt att skrämja genom skrik och att gå emot vargen. Den har inte reagerat nämnvärt utan mestadels kikat på människorna och sedan sakta avlägsnat sig. Vargen har också fortsatt sökt sig till områden där människor befinner sig. Länsstyrelsen konstaterar, med hänvisning till att annan skrämselfågel är svår att få till på ett effektivt och framgångsrikt sätt, att andra lämpliga lösningar därför saknas.

Vargen i Sverige och Gävleborg

Inventering av varg pågår mellan den 1 oktober till den 31 mars. Under föregående inventeringsperiod 2020-2021 kvalitetssäkrades 39,5 familjegrupper i Sverige, vilket motsvarar 395 individer.

Naturvårdsverket rapporterade 2019 till EU kommissionen att vargen i Sverige har gynnsam bevarandestatus och den bedömningen vidhålls i beslut den 28 juni 2021 (NV-04765-21). På förvaltningsområdesnivå framgår att det mellersta rovdjursförvaltningsområdet har 36 familjegrupper av varg enligt den senaste inventeringen och miniminivån för förvaltningsområdet är beslutad till 28,5 föryngringar (Naturvårdsverkets beslut den 9 maj 2019, NV-01525-18).

Den beslutade miniminivån i Gävleborgs län är 3,5 föryngringar (NV-01525-18). Under inventeringsperioden 2020-2021 berördes Gävleborgs län av 11 familjegrupper och efter delning med angränsande län innebar det 8,17 länsegna familjegrupper, tillika föryngringar. Två av dessa upplöstes i enlighet med beslut om licensjakt efter varg 2021 (dnr 7424-2020).

Prover för DNA-analys har samlats i form av spillning inom det område där vargen rört sig frekvent samt i form av blod i samband med att en hund blivit angripen av varg. Resultat från proven har visat att det rör sig om en skandinavisk varg, en avkomma från reviret Råken. Vargen är därmed inte att definiera som en individ av särskild genetisk vikt.

Länsstyrelsen har därmed gjort bedömningen att skyddsjakten inte har någon betydande negativ påverkan på länets eller landets vargstam och inte heller försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus inom dess naturliga utbredningsområde.

Sammanfattning

Länsstyrelsen gör bedömningen att vargen som rört sig i området kring Korskrogen uppvisar ett oönskat beteende då den söker sig till områden där människor rör sig frekvent. Länsstyrelsen bedömer att om den får fortsätta att tillvänjas i området finns en stor sannolikhet att den kan orsaka allvarlig skada mot människor och/eller tama djur. Skrämsel är en åtgärd som konstateras svår att få till effektivt när det kommer till en varg som har ett liknande rörelsemönster. Boenden har försökt skrämma vargen utan resultat. Länsstyrelsen har gjort bedömningen att det saknas andra lämpliga lösningar och ansökan om skydds jakt ska därmed beviljas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Naturvårdsverket har, med stöd av 24 a § jaktförordningen beslutat om överlämnandet av rätten att besluta om skydds jakt efter varg till vissa länsstyrelser (Naturvårdsverkets beslut NV-00303-20).

All jakt måste bedrivas i enlighet med Sveriges EU-rättsliga åtaganden. Art och habitatdirektivet (1992/43/EEG) har en avgörande betydelse för vilket utrymme som finns för skydds jakt. Åtgärder som vidtas enligt art och habitatdirektivet ska syfta till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus. Direktivet ger möjligheter till undantag från skydds kraven under vissa förutsättningar. Undantagen regleras i artikel 16.1, att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. För att ett undantag från skydds reglerna ska kunna göras, måste skälen vara mycket starka och den jakt som tillåts mycket begränsad.

Enligt 9 § jaktförordning (1987:905) står det: För jakt med skjutvapen efter älg, björn, varg, järv, lo, hjort, rådjur och mufflonfår gäller följande begränsningar.

1. Älg får jagas bara under tiden fr.o.m. en timme före solens uppgång till solens nedgång.
2. Björn får jagas bara under tiden fr.o.m. en timme före solens uppgång till två timmar före solens nedgång.
3. Varg, järv, lo, hjort, rådjur och mufflonfår får jagas bara fr.o.m. en timme före solens uppgång t.o.m. en timme efter solens nedgång. Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet medge undantag från första stycket. Om flera län är berörda, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där huvuddelen av marken är belägen.

Enligt 15 a § jaktförordning (1987:905) får Naturvårdsverket eller, om beslutet fattas av länsstyrelsen, länsstyrelsen i det enskilda fallet besluta om undantag från förbudet att vid jakt använda belysning utöver vad som är tillåtet enligt 14 §, om det är fråga om skyddsjakt, licensjakt eller jakt som avses i 31 § första stycket.

Enligt 21 § jaktförordning (1987:905): Utöver vad som följer av 20, 20 a och 20 b §§ får den myndighet som beslutar om jakten i det enskilda fallet besluta om undantag från förbudet i 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) i fråga om jakt efter björn, varg, järv, lo, utter, valar och fladdermöss samt när det är fråga om jakt som avses i 24 § eller 31 § första stycket i denna förordning. I övriga fall får länsstyrelsen besluta om sådana undantag. Om flera län är berörda och det är länsstyrelsen som beslutar om undantag, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där huvuddelen av marken är belägen. I fråga om vilda fåglar, björn, varg, järv, lo, utter, bäver, mård, iller, skogshare, vikare, valar och fladdermöss samt i fråga om andra vilt levande djurarter som har markerats med N, n eller F i bilagan till artskyddsförordningen (2007:845) får undantag medges endast om

1. det inte finns någon annan lämplig lösning,
2. upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde inte försvåras, och
3. undantaget behövs för att en sådan begränsad jakt som avses i 23 c § ska kunna genomföras eller behövs av något sådant skäl som anges i 23 a § eller 31 § första stycket denna förordning.

Som framgår av 23 a § jaktförordning (1987:905) ska följande förutsättningar vara uppfyllda för att skyddsjakt ska kunna medges: Om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om jakt som avses i 23 b, 24, 25 och 29 §§ meddelas

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Enligt 24 d § jaktförordning (1987:905): I ett beslut om jakt enligt 23 b eller 23 d § får den beslutande myndigheten bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur. Om inte myndigheten beslutat något annat får djuret behållas av jakträttshavaren. När beslut om jakt meddelas enligt 23 b eller 23 d § får myndigheten även medge undantag från 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) och, när det gäller skyddsjakt, också medge att jakten bedrivs på annans jaktområde.

Enligt 59 § jaktförordning (1987:905) får Polismyndigheten, länsstyrelsen och Naturvårdsverket förordna att beslut enligt denna förordning skall gälla utan hinder av att det har överklagats.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Monica Eriksson med vilthandläggare Sandra Wahlund som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia

1. Viltförvaltningsdelegationen i Gävleborgs län
2. Länsstyrelsens i mellersta rovdjursförvaltningsområdet
3. SVA
4. Polisen

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Karta över skyddsjaktområde

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gävleborg antingen via e-post; gavleborg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, gavleborg@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 10 00. Ange diarienummer 6772-2021.

